

De lichthindertour

1. Wat

Een wandeling langs goede en slechte voorbeelden van buitenverlichting. Op die manier worden de principes van verlichten zonder hinder duidelijk gemaakt. Bedoeld voor handelaars, bedrijfsleiders, milieuambtenaren, technische diensten en geïnteresseerden.

2. Recept

Op zaterdag 15 maart is het de 13^e Nacht van de Duisternis. Deze campagne van Bond Beter Leefmilieu (BBL), de Vereniging voor Sterrenkunde (VVS) en vzw Preventie Lichthinder heeft als doel dat gemeenten rationeler omspringen met buitenverlichting. Goede buitenverlichting verspreidt het licht enkel daar waar er licht moet zijn en overdrijft niet in lichtsterkte. Eenvoudige principes, maar niet iedereen past deze toe. Vaak is verlichting naar boven gericht, recht de hemel in of wordt er gewoon te veel en te sterk verlicht.

Op de Nacht van de Duisternis wordt aan gemeenten gevraagd om zoveel mogelijk buitenverlichting en klemtoonverlichting te doven. Daarenboven vragen we aan gemeenten om in samenwerking met de plaatselijke (milieu)verenigingen en sterrekundeverenigingen een activiteit te organiseren 'ter ere van de Nacht'.

Deze fiche geeft meer informatie over een mogelijke activiteit die kan worden georganiseerd in het kader van de Nacht van de Duisternis: een lichthindertour langs goede en slechte voorbeelden van buitenverlichting.

Meer info over de Nacht van de Duisternis vindt u op www.bblv.be/nacht. Alles over lichthinder en de oplossingen is te vinden op www.lichthinder.be.

□ Modelactiviteit: lichthindertour

Formule: wandeling langs goede en slechte praktijkvoorbeelden

Een wandeling in het stads- of gemeentecentrum of industrieterrein toont goede en slechte voorbeelden van buitenverlichting. De uitleg tijdens de wandeling over de buitenverlichting en de principes van verlichten zonder hinder wordt gegeven door de vzw Preventie Lichthinder. Het voordeel van zo'n wandeling is dat de praktijk direct bij de theorie wordt gevoegd en de deelnemers een duidelijk beeld hebben over de problematiek en de oplossingen.

De wandeling wordt voorafgegaan door een infosessie van vzw Lichthinder Preventie over alle aspecten van de problematiek: wetgeving, oorzaken en gevolgen, oplossingen.

Deze wandelingen kunnen op eigen houtje worden georganiseerd, vermits het gaat om buitenverlichting en je dus nergens binnen hoeft te gaan (noch bij handelaars, noch bij gemeentelijke gebouwen). Ideaal is natuurlijk dat voor deze activiteit wel samenwerking wordt gezocht met het gemeente- of stadsbestuur en met de handelaars, vereniging of uitbaters van een industrieterrein... Zo kunnen zij zelf ook uitleg geven waarom ze kiezen voor efficiënte buitenverlichting. Voorzie tijdens je tocht genoeg rustpunten en na de activiteit is er ook gelegenheid om na te praten bij pot en pint.

Bij regenweer worden foto's getoond van goede en slechte voorbeelden die vooraf werden gemaakt door vzw Preventie Lichthinder.

Uitbreiding: opleiding door vzw preventie lichthinder

De organiserende lidvereniging van Bond Beter Leefmilieu kan vooraf een opleiding krijgen door de vzw Preventie Lichthinder over de problematiek om nadien zelf de avond en de informatiesessie te verzorgen.

Uitbreiding: goede voorbeelden vallen in de prijzen

Ideaal om de pers te lokken op een dergelijke activiteit: zet handelaars en gemeente in de kijker door de goede voorbeelden een 'label van efficiënt verlichten' te geven op de avond zelf. Dit label kan zelf ontworpen worden.

3. Budget

- Enkele **vaste kosten** bij het organiseren van een lichthindertour: promotiekosten, vergoeding of klein geschenkje voor handelaars, drank en hapjes. Vergoeding voor vzw Preventie Lichthinder: 150 euro + 0,33 euro/km vervoerskosten + 21% BTW (wandelingen worden op voorhand door vzw Preventie Lichthinder uitgestippeld). Tip: probeer samenwerking te zoeken met je stad of gemeente (vb. voor een zaal).
- Voorzie een zaaltje met projectiescherm en beamer.
- **Verzekering niet-leden.** De meeste milieu- en natuurverenigingen hebben een vrijwilligersverzekering afgesloten of vallen onder de collectieve polis van hun koepelvereniging. Voor een grote publieke wandeling/fietstocht kan je ook overwegen om een verzekering voor niet-leden af te sluiten. Neem hiervoor contact op met de sportdienst van je gemeente. Via BLOSO kunnen zij een gratis sportverzekering voor een activiteit afsluiten. Contacteer sowieso vroeg genoeg je verzekeraar om na te gaan welke zaken je polis dekt om achteraf niet voor vervelende verrassingen te komen staan.

- Organiseer je deze tour in samenwerking met de gemeente, dan kan je natuurlijk bij de gemeentelijke overheid en adviesraden aankloppen voor medefinanciering of voor logistieke steun.
- Verenigingssteunpunt Tandem: Voor innovatieve en inspirerende activiteiten samen met je gemeente kan je beroep doen op de financiële ondersteuning (max. 500 euro) van Tandem: www.tandemweb.be/index.php/33/

4. Valkuilen

- Vraag tijdig een **spreker** aan van de **vzw Preventie Lichthinder**.
- Begin ook vroeg genoeg met de voorbereiding. Wil je samenwerken met de gemeente of met handelaars, dan vraagt dit ongetwijfeld veel voorbereiding en vooral lang wachten op antwoorden.
- Vraag tijdig **subsidies** aan bij gemeente of andere instanties.

5. Tips

Onderteken het Lokaal Kyotoprotocol. Rationeel verlichten is besparen op de gemeentelijke energiefactuur en laat net dit een essentieel onderdeel zijn van het Lokaal Kyotoprotocol voor gemeenten. Ondertekening van dit protocol door je gemeente is een gewenst 'officieel moment' waar de pers graag naar toe komt en de gemeente wellicht graag mee uitpakt.

Meer info: <http://www.bondbeterleefmilieu.be/lokaalkyotoprotocol/index.php/300>

Probeer natuurlijk ook je gemeente te overtuigen om deel te nemen aan de Nacht van de Duisternis. Het staat natuurlijk zoveel beter om een dergelijke activiteit te organiseren in een gemeente die meedoet aan de Nacht.

6. Meer info

- Over de Nacht van de Duisternis: Bond Beter Leefmilieu, Mike Desmet, projectmedewerker energie en klimaat, Tel. 02 282 17 35, e-mail: mike.desmet@bblv.be, www.bblv.be/nacht
- Over de lichthinderproblematiek: Werkgroep Lichthinder van de Vereniging Voor Sterrenkunde, www.lichthinder.be, ondersteuning omtrent lichthinder bij Preventie Lichthinder vzw: www.preventielichthinder.be
- Om een spreker van vzw Preventie Lichthinder te contacteren: Friedel Pas, Aarschotsebaan 29, 3191 Hever, +32-474-501795, inlichtingen@preventielichthinder.be
- Voor de organisatie van een sterrenkijkactiviteit, neem contact op met de VVS: www.vvs.be

Praktische info: Lichthindertour

- Vorbereidingstijd:** 3 maand. Wanneer je samenwerkt met andere organisaties trek je best een aantal maanden uit voor extra voorbereidende vergaderingen, enz...
- Kostprijs:** 150 euro + 0,33 euro/km vervoerskosten + 21% BTW. Voorzie ook scherm en beamer.
- Verwachte financiële opbrengst:** via infostand kan je brochures verkopen of leden werven. De klemtoon ligt wel op het educatieve aspect. Promotie en logistieke kosten kan je eventueel via gemeentelijke of tandemsubsidies recupereren.
- Publieksbereik:** 20 à 30 deelnemers.
- Samenwerking met andere verenigingen:** : ja, lokale milieu- en natuurverenigingen, lokale noord-zuidorganisaties, andere socio-culturele organisaties, gemeente en gemeentelijke adviesraden, lokale UNIZO, uitbater van een industriepark of vereniging die de bedrijven van een industriepark vertegenwoordigen, enz...
- Vernieuwend:** Ja. Een leerrijke maar niet belerende activiteit.
- Enthousiasmerend voor vrijwilligers:** Ja. Want er zijn veel mogelijkheden voor nieuwe en plezierige contacten in een leerrijk kader.
- Educatieve score:** hoog. Concrete tips over rationeel buiten verlichten.
- Doelgroep:** handelaars, duurzaamheidsambtenaren, technische dienst, bedrijfsleiders, geïnteresseerden
- Locatie:** buiten en/of binnen